Amical de Mauthausen

XARXA MAI MÉS

XARXA DE MEMORIA I PREVENCIÓ DEL FEIXISME MAI MÉS

PROJECTE BUCHENWALD

PROGRAMA D'ACTIVITATS 2018-2019

Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

Ajuntament Sant Martí Sarroca

Ajuntament de Sitges

Ajuntament de Gavà

Ajuntament de Cubelles

Ajuntament Sant Pere de Ribes

Ajuntament Vilafranca del Penedès

Projecte Buchenwald
Programa curs 2018-2019

INTRODUCCIÓ

El projecte Buchenwald de l'Amical de Mauthausen i altres camps, es el projecte territorial al Garraf, Penedès i Baix Llobregat, del projecte marc de "XARXA DE MEMORIA I PREVENCIÓ DEL FEIXISME, MAI MÉS".

L'associació recull la seva experiència personal de la deportació, l'exili, el pas pels camps francesos i la dissortada vivència en els camps nazis; però també l'experiència, i la defensa de la II República i els valors per ella encarnats.

D'aquesta experiència i voluntat, en neix la missió de l'Amical: treballar per la conservació de la memòria històrica de la deportació republicana, pel reconeixement jurídic de les víctimes i per a la prevenció del feixisme i la defensa dels Drets Humans.

El projecte de l'Amical recull aquestes premisses: MEMÒRIA, DEPORTACIÓ I PREVENCIÓ DEL FEIXISME, sota el lema de dos camps emblemàtics: PROJECTE BUCHENWALD – MAUTHAUSEN, que al nostre territori agafa el sots títol de PROJECTE BUCHENWALD

OBJECTIUS del projecte:

a) Conservar la memòria històrica de la deportació republicana , i

b) Prevenir i sensibilitzar contra el feixisme.

I seguint l'esquema del projecte marc de la Xarxa Mai Més, impulsar projectes des del món local, els projectes amb rostre, a partir de les vides de les persones concretes de cada vila o ciutat i de les seves experiències en el relat històric de l'exili i la deportació.

I assolir el suport del municipi determinat, del seu ajuntament i de les entitats cíviques, acadèmiques o de memòria existents, i especialment amb la participació dels centres de secundària.

En aquest sentit, el projecte s'estructura, per una banda amb La **xarxa de centres de secundària**, amb la implicació dels centres i instituts del país, del seu professorat i del seu alumnat, a partir del treball curricular especialment a 4at d'ESO i 1er de batxillerat. El centre amb els i les alumnes, desenvolupa les propostes pedagògiques i s'implica i coordina amb les activitat ciutadanes.

I per altra banda amb la implicació dels Ajuntaments i la col·laboració amb les entitats i associacions culturals, de defensa dels drets humans, etc amb la **xarxa de ciutats**, a partir dels convenis amb l'Amical i/o de les mocions aprovades pels ajuntaments, aquests s'integren al projecte amb el seu suport explícit i amb l'aportació si s'escau de recursos econòmics, tècnics o humans per al seu desenvolupament.

INTEGRANTS DEL "PROJECTE BUCHENWALD"

Entitats

Museu del Ferrocarril de Catalunya	Vilanova i la Geltrú
Associació de dones La Frontissa	Vilanova i la Geltrú
Institut d'Estudis Penedesencs	Garraf Penedès
Garraf per la República	Vilanova i la Geltrú
Dones amb Memòria	Vilanova i la Geltrú
Amics del Castell	Cubelles

Ajuntaments

Ajuntament de Vilanova i la Geltrú	El Garraf
Ajuntament de Sant Pere de Ribes	El Garraf
Ajuntament de Sitges	El Garraf
Ajuntament de Cubelles	El Garraf

Ajuntament de Gavà	El Baix Llobregat
Ajuntament de Sant Martí Sarroca	L'Alt Penedès
Ajuntament de Vilafranca del Penedès	Alt Penedès

Centres de secundaria

INS F.X.Lluch i Rafecas	Vilanova i la Geltrú
INS Manuel de Cabanyes	Vilanova i la Geltrú
INS Dolors Mallafrè	Vilanova i la Geltrú
INS Joaquim Mir	Vilanova i la Geltrú
Escola el CIM	Vilanova i la Geltrú
Escola Santa Teresa	Vilanova i la Geltrú
Escola Sant Bonaventura	Vilanova i la Geltrú
Escola Pia	Vilanova i la Geltrú
INS Alexandre Galí	Sant Pere de Ribes
INS El Vinyet	Sitges
INS Bruguers	Gavà
INS Cubelles	Cubelles
INS Eugeni d'Ors	Vilafranca del Penedès
INS Alt Foix	Sant Marti Sarroca
INS Les Marines	Castelldefels

Goethegymnasium	Weimar
Salzmannschule Schnepfthal	Gotha
Lycèe A.Maillol	Perpinyà
Lycèe François Arago	Perpinyà

ACTIVITATS PEL CURS 2018-2019

XERRADES

a) Xerrades explicatives del Projecte Buchenwald (dirigides bàsicament a 4at ESO) (dins del PAE a Vilanova, i a concertar als altres municipis) i introductòries a la temàtica de l'exili i la deportació republicana als camps de concentració. Coordinar dates i horaris.

A càrrec d'Enric Garriga, president de l'Amical de Mauthausen

b) Conferencia històrica sobre "Els deportats vilanovins, dades i histories locals" (dirigida bàsicament a alumnes de 1er i 2on de batx) (activitat del PAE i a concertar en els altres municipis).
Data: 21 de gener de 2018, sala d'actes de la UPC, en dos grups en funció del nombre d'alumnes i ventres inscrits a l'activitat. (grup 10-11; grup 12-13 h).

A càrrec de Xavier López, del IEP i del Taller de Dones amb Memòria.

c) Xerrades dels alumnes del INS F.X. Lluch i Rafecas, adreçades als altres alumnes dels INS , sobre el viatge 2016 i el del 2017, al Camp de Buchenwald, i les seves experiències (activitat del PAE a Vilanova i a concertar en els altres municipis).

VII CICLE DE CINEMA sobre la deportació als camps nazis

En coordinació amb el Teatre principal i Sala1.

Aquest 2019 el programa del cicle es desenvoluparà durant el mes de març

Al Teatre Principal de Vilanova i la Geltrú, amb el suport del Teatre i de Sala 1. Sessions els dies 14, 22 i 28 de març a les 7 de la tarda. Amb entrada gratuïta.

1ª Sessió. dijous 14 de març, 19 h.

Lacombe Lucien

Alemania-Italia 1974 Dir. Louis Malle

2ª Sessió divendres 22 de març 19 h.

El Hijo de Saul

Hongria 2015 dir. Lázló Nemes

3ª Sessió divendres 5 d'abril 19 h.

American History x

EEUU 1998 dir. Tony Kaye

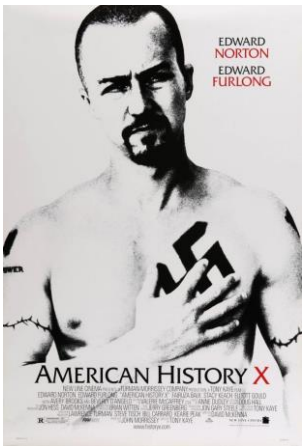

EXPOSICIÓ i activitats paral·leles

Exposició: 2019

"LA DEPORTACIÓ REPUBLICANA"

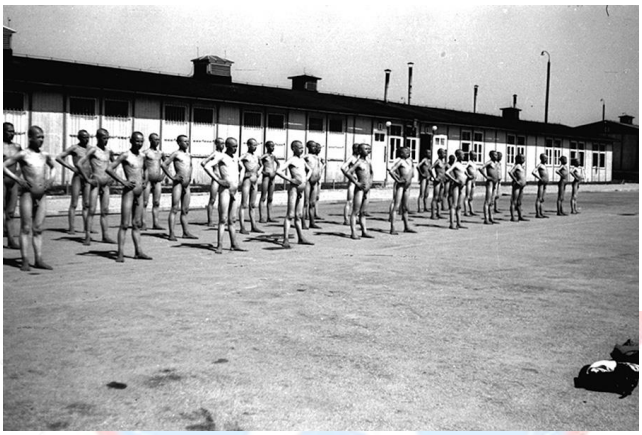

Producció: Família de Joaquín López, cedida a l'Amical de Mauthausen

Dates: del **25 de març al 14 d'abril**.

Sala d'actes del **Centre Cívic de la Geltrú** de Vilanova i la Geltrú.

PARTICIPACIÓ EN CONVOCATÒRIES ESTATALS

Enguany l'Amical convoca de nou els dos concursos adreçats als joves estudiants:

V Edició del concurs de fotografia "Els Camps de Concentració, la mirada del jovent", Premi Marcel·lí Garriga, amb l'objectiu de recollir la mirada dels nois i noies sobre els camps de concentració, durant les seves visites privades o organitzades, i les seves percepcions i sentiments.

Premi reservat a alumnes de 4art. d'ESO i Batxillerat, i exalumnes participants en el projecte dels Instituts de secundària de l'Estat Espanyol, o d'altres països que participen i col·laboren amb els projectes de memòria de l'amical.

Presentació dels treballs fins al **31 de març de 2019.**

Treball guanyador del 2018 (**NINA STARZEWSKI,SALZMANNSCHULE SCHNEPFENTHAL (GOTHA-ALEMANIA)**

Fue desagradable, deprimente y opresivo visitar un lugar donde muchas cosas tenebrosas habían pasado.

La cita de Horacio "Non omnis moriar" - esta en una piedra conmemorativa cerca de los planos de las celdas de los reclusos.

"No moriré del todo". Asi el recuerdo de esta onjusticia inhumana no se olvidará.

en el campo de concentración Buchenwald

el 20 de febrero 2018

escrito por Yeontan

Altres treballs guanyadors:

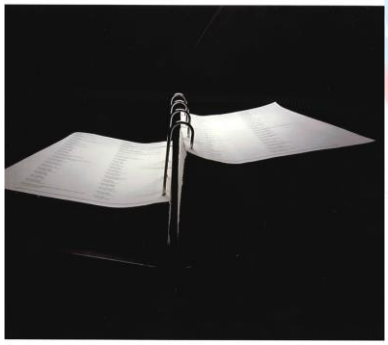

Un sentiment d' impotència i ràbia va recórrer dins meu en veure tots aquells noms escrits, noms dels morts en el camp de Mauthausen. Noms d'adolescents, pares, homes, fills... Per a què? Com es va poder arribar a aquella situació?

Pseudònim: Estels al vent

Construir després de l'oblit.

Després de l'oblit, toca construir. Construir per recordar, per dignitat. Construir ponts per fer memòria, per crear consciencies lliures, sensibilitzar, i així, ser capaces de construir una societat lliure d'aquesta xacra feixista.
És el moment d'alçar les veus de totes aquelles persones silenciades i condemnar a aquelles que les van arrabassar.

Mittelbau-Dora, 12.10.2016

Pseudònim: Didi

IV Edició del Premi Montserrat Roig
De creació històrica literària

MONTSERRAT ROIG 45 ANYS DE VIDA, 25 DE LLEGAT.

Amical de Mauthausen

XARXA MAI MÉS

Premi també reservat a alumnes de 4t d'ESO i Batxillerat dels Instituts de secundària de l'Estat Espanyol, o d'altres països que participen i col·laboren amb els projectes de memòria de l'Amical.

Termini de presentació , **10 d'abril del 2019**.

Exposició de les fotos dels anteriors Concursos

Cessió de les exposicions de fotos del II , III i IV Concurs "Els Camps de Concentració, la mirada del jovent" per a ser exposades en els diferents instituts que ho demanin.

VIATGES

Viatge d'alumnes al Camp de Buchenwald (i a Weimar, Erfurt i Dora), a Sachsenhausen (Berlin) i sud de França (Argelers, Elna, Rivesaltes)

- **Visita Buchenwald-Weimar**
  - INS Bruguers (febrer)
  - INS Lluch i Rafecas (18-25 de febrer)
  - INS Alexandre Galí (23 a 28 d'abril) (2on B)
  - INS Manuel de Cabanyes (6 a 11 de maig) (2on Batx)
  - INS Dolors Mallafrè (30 de maig a 4 de juny)

- **Visita Sachsenhausen**
  - Escola Pia (26 a 30 de novembre)
  - INS Alt Foix (gener-febrer) (1er Batx.)
  - INS Joaquim Mir (2 a 6 de maig)(4at -1er)

- **Viatges sud de França (Argelers, Elna , Rivesaltes)**
  - INS Bruguers (novembre)
  - INS Eugeni d'Ors (gener)
  - Escola Pia- CIM (31 de gener i 1 de febrer)
  - INS Dolors Mallafré (14 de març)
  - INS Vinyet (20 i 21 de març)
  - INS Joaquim Mir (2-3 de maig)
  - INS Cubelles (juny)

VIATGES AMB L'AMICAL DE MAUTHAUSEN

L'Amical impulsa com cada any un Viatge organitzat, amb socis i sòcies, alumnes i professorat d'INS, càrrecs electes, i altres persones i entitats interessades en visitar els camps i participar de les cerimònies i en el coneixement del camp.

13-15 d'Abril 2019: Viatge al camp de Buchenwald
Per assistir a la cerimònia internacional de l'alliberament del camp el diumenge 14 d'abril, i visitar el camp i la ciutat de Weimar.

13-15 d'Abril 2019: Viatge al camp de Sachsenhausen
Per assistir a la cerimònia internacional de l'alliberament del camp el diumenge 14 d'abril.

3 a 6 de Maig 2019: viatge al Camp de Mauthausen
Per a visitar el camps, els subcamps i altres instal·lacions i participar a la cerimònia internacional de l'alliberament del camp el diumenge 5 de maig, participar en els diferents homenatges als deportats republicans.

XARXA DE CENTRES / FORMACIO

Enguany el Projecte Buchenwald, proposa seguir fent trobades formatives i d'intercanvi entre professorat, en el marc del propi projecte i també en el marc de la Xarxa Mai Més, amb professorat dels altres projectes territorials del país.

Per a poder documentar l'adhesió i la implicació dels centres a la Xarxa i al Projecte, s'ha enviat a tots els INS un full d'adhesió que han de retornar aprovat, signat i segellat.

XARXA D'ALUMNES

Per tal de seguir amb la proposta de les trobades d'alumnes per a debatre i intercanviar treballs i experiències, Al 2018 es va realitzar la **VI trobada d'alumnes de la Xarxa Mai Més a Sabadell,** el dijous 26 d'abril amb l'Ajuntament de Sabadell i el INS Jonqueres de Sabadell.

Al 2019, la trobada tindrà lloc a **Sant Boi de Llobregat el divendres 26 d'abril**, amb el suport de l'Ajuntament de Sant Boi, i del INS Pegagogium Cos, que actuarà d'amfitrió.

Paral·lelament i amb la finalitat de posar les bases per a la Xarxa Europea, es farà el seguiment dels Intercanvis i la relació entre alumnes i INS:

Entre Weimar i Vilanova: INS Lluch i Rafecas i el Goethe Gymnasium de Weimar.
Entre Vilanova i Perpinyà : INS Dolors Mallafré i el Lycèe Aristides Mallol.
Entre Perpinyà i Cubelles : el Lycèe François Arago de Perpinyà i l'INS Cubelles.

I amb la incorporació al projecte del Salzmannchsule Schnepfthal de Gotha, s'obre també una nova possibilitat d'intercanvi i col.laboració.

XARXA DE CIUTATS

El projecte Buchenwald, en tant que integrant del Projecte de Xarxa Mai Més, participa també de la Xarxa de Ciutats antifeixistes de la Xarxa de Memòria i Prevenció del Feixisme, Mai Més (Vilanova, Vilafranca, Manresa, Santa Coloma, Sant Celoni, Tarragona, Lleida, Terrassa, Sabadell, etc ....), i té la voluntat de seguir intentant la relació entre Vilanova i Weimar, o entre altres ciutats del país i ciutats europees implicades en la lluita per la memòria

Enguany la **LA IV Trobada d'Ajuntaments de la Xarxa Mai Més,** ha tingut lloc a Manresa el divendres 26 d'octubre , on es va continuar debatent sobre les públiques de memòria i el debat sobre terminologia, i la presentació d'experiències particular municipals.

Sabadell ha agafat el lideratge de la Xarxa Mai Més Municipal , i acollirà la V Trobada a l'octubre de 2019.

DIA INTERNACIONAL DE L'HOLOCAUST

Commemoració del dia internacional de l'Holocaust i de prevenció de crims contra la humanitat, al Garraf. Acte central del projecte a Vilanova.

- Data: dissabte 26 de gener
- 7 de la tarda. Plaça de la Peixateria.

Acte de memòria i record amb la participació dels joves i dels representants dels col·lectius víctimes de l'holocaust i la barbàrie nazi.

Des del Projecte i la Amical, impulsem també actes commemoratius a altres ciutats (Vilafranca, Gavà, etc..), i la possible participació dels alumnes de Vilanova i del Garraf en els actes del Dia de l'Holocaust al Parlament de Catalunya, la Generalitat, entre altres accions.

Altres commemoracions:
Senat , dijous 24 de gener
Corts d'Aragó, 24 de gener
Parlament de Catalunya: dilluns 28 de gener a les 18 h.
Generalitat de Catalunya: dimarts 29 de gener a les 18. h. (Palau)

Ajuntament de Barcelona: dimarts 29 de gener ,19 h. Plaça de Sant Jaume

Altres municipis:
Sabadell: diumenge 27 de gener
Terrassa: dilluns 28 de gener
Sant Boi de LLobregat dimarts 29

Activitats Complementaries

TROBADA A VILANOVA I LA GELTRÚ amb el ex deportat italià a Buchenwald, Gilberto Salmoni.

https://www.youtube.com/watch?v=vmGZtHXejik

https://libroguerriero.wordpress.com/2016/01/26/buchenwald-una-storia-da-scoprire-di-gilberto-salmoni/

A la sala d'actes de la UPC de Vilanova, **dijous 14 de febrer del 2019**

Altres activitats que el Projecte Buchenwald 2018-2019 planteja impulsar en aquest curs poden ser:

Proposta de cercar un logo, imatge, referència del projecte, que serveixi per identificar-lo i per poder convertir en objecte o pin, imprimir en samarretes etc.

Xerrada sobre l'Extrema dreta avui, amb Jordi Borràs i Bertran Cazorla

Introduir el projecte Buchenwald al projecte REACCIONA

Fer el seguiment i donar suport al Projecte Stolpersteine Vilanova i a les altres ciutats integrants del projecte.

Difusió web memòria històrica VNG

Proposta visita supervivents a França

TREBALLS DE RECERCA

Des del Projecte Buchenwald i la Xarxa Mai Més, es proposen temes als estudiants dels INS participants, i s'ofereix el suport dels experts de l'Amical i el fons documental de l'associació.

Alguns temes possibles per als TR:
Biografia de Marcel·lí Garriga
Espanyols i catalans a Buchenwald (Garraf i Penedès ?)
Vilanovins als camps de concentració.
Família i deportació
Les dones als camps
Fabriques i empreses col·laboracionistes
El treball forçat al camp de Buchenwald
Història de l'Amical Mauthausen
La maternitat d'Elna
Altres deportats de la comarca

ORIENTACIONS PER AL PROFESSORAT PER A LA REALITZACIÓ DE TREBALLS DE RECERCA

1. ACOTACIÓ DEL TEMA (a tall d'exemple)

- Mauthausen, Buchenwald o altres camps
  - Biografies de deportats (individuals o col·lectives, històries locals, famílies...)
  - Temes específics (treball, solidaritat, malalties...)
  - Comandos
    - Xarxes de cada camp
    - Gusen, Dora...
  - Etapes i evolució del sistema
  - Localitzacions

- Col·lectius:
  - Gitanos/es
  - Polítics/ques
  - Homosexuals
  - Joves

Jueus/ves
Republicans espanyols
Republicanes espanyoles al camp de dones de Ravensbrück.

Perpretadors/es i col·laboradors/es
Altes jerarquies, guardians/es...
Veinatges.

Els camps en el sistema productiu nazi
La gran indústria
Les indústries locals.

Vestigis actuals
Memorials i monuments
Destrucció o conservació dels vestigis
Polítiques nacionals de memòria

2. LECTURES PRÈVIES

Com a llibre bàsic es recomana Rosa Toran *Els camps de concentració nazis. Paraules contra l'oblit*, Ed. 62, Barcelona 2005 (hi ha edició en castellà, Ed. Península)

3. GUIÓ PROVISIONAL I DEFINITIU

4. ESTRUCTURA

5. ELABORACIÓ

6. FONTS

Tipus (orals, escrites, internet, audiovisuals...)
Descripció
Anàlisi.

* L'ajut i el suport de l'Amical només pot ser productiu a partir del moment en què s'hagi acotat el tema i elaborat el guió. Atès que no hi ha supervivents per testimoniar, poden realitzar-se entrevistes a familiars i historiadors. També es pot fer ús de la biblioteca especialitzada i obtenir informació de la base de dades sobre els deportats republicans.

PROJECTE PEDÀGOGIC

Durant el curs proposem , de cara a la setena etapa del projecte. Revisar l'actual projecte pedagògic, que es va elaborar al inici del projecte.

I amb l'experiència d'aquest 6 anys poder:
Introduir noves propostes
- La música als camps

Treballar el Manifest de Weimar
El jurament de Buchenwald
Desenvolupar propostes d'arts escèniques; per exemple "les bruixes de Salem"; treballar amb el batx. d'arts escèniques del D.Mallafré.
Propostes artístiques
Introduir el projecte Buchenwald al projecte REACCIONA
Impulsar projectes de creativitat.
Etc.

Links projectes de la Xarxa

www.amical-mauthausen.org

www.projectebuchenwald.blogspot.com

Projecte Manresa Mauthausen
https://allunyament.files.wordpress.com/2015/05/guia-amat-mauthausen.pdf

http://memorialdemocratic.gencat.cat/ca/detalls/Activitats_Agenda/Projecte-Manresa-Mauthausen

Alumnes contra el Feixisme: Gavà
http://www.insbruguers.cat/projectes/projecte-buchenwald

Santa Coloma de Gramenet

http://www.gramenet.cat/scinfo/mes-info/article/joves-colomencs-visiten-el-camp-nazi-de-mauthausen

IES Lluis Simarro (Xàtiva)
http://ieslluissimarro.org/mauthausen

ANNEXOS

Projecte Xarxa Mai Més
Bases IV Premi Montserrat Roig - Bases V Premi Marcel·lí Garriga
Nota de premsa IV Trobada d'Ajuntaments de la Xarxa, Manresa 2018
Nota de Premsa VI Trobada de joves, Sabadell 2018.